

Man gik da til Punkt 6 paa Dagsordenen, nemlig:

Første Behandling af Forslag til Lov om Særregler for Aftenskoler og Ungdomsskoler i de sønderjyske Landsdele.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 317).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Højberg Christensen): Jeg vil gerne med nogle faa Ord anbefale det foreliggende Forslag til Lov om Særregler for Aftenskoler og Ungdomsskoler i de sønderjyske Landsdele.

Forholdet er det, at det tyske Mindretal gennem sin Repræsentant, Folketingsmand Jens Møller, har henvendt sig til Undervisningsministeriet med Anmodning om, at der maa blive oprettet særlige Nævn for tyske Ungdoms- og Aftenskoler i de sønderjyske Landsdele, kun omfattende Vælgere, der tilhører det tyske Mindretal. Undervisningsministeriet har anset det for ret og rimeligt at imødekomme dette Krav. Imidlertid er Ungdomsskoleloven og Loven om Aftenskoler saaledes affattet, at man ikke ad administrativ Vej har kunnet opfylde Kravet. En Lov er altsaa nødvendig.

Det foreliggende Lovforslag bestemmer, at de allerede inden for Folkeskolen bestaaende Skolenævn for Skoler med tysk Undervisningssprog ogsaa skal fungere som Ungdomsskolenævn og Aftenskolenævn, for saa vidt angaar Ungdomsskoler og Aftenskoler med tysk Undervisningssprog. Dette gælder Købstæderne og de Landkommuner, hvor der findes en kommunal Folkeskole med tysk Undervisningssprog. Der er imidlertid Kommuner, hvor der ikke findes nogen offentlig tysksproget Skole, men hvor Mindretallet har samlet sig om en Privatskole. Ogsaa i saadanne Tilfælde skønnes det rimeligt, at Mindretallet faar Ret til at oprette særlige tyske Aftenskolenævn, hvis man ønsker at oprette Aftenskoler. Det bestemmes derfor i Lovforslaget, at Forældre, der har Børn i tyske Privatskoler, skal kunne vælge et Aftenskolenævn.

Endelig bestemmes det, at i de Landkommuner, hvor der findes flere kommunale Skoler eller baade kommunale og private Skoler med tysk Undervisningssprog, træder de paagældende Skolenævn, suppleret med 5 Repræsentanter valgt af Forældrene ved hver af de private Skoler, sammen til Valg af et Aftenskolenævn.

Tillige foreslaas det, at Statstilskuddet til Lærerløn og Lederløn ved Ungdoms-

skoler med baade dansk og tysk Undervisningssprog forhøjes ud fra den Motivering, at det dobbeltsprogede Skolevæsen er mere byrdefuldt for Kommunen.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Alfred Kristensen: Efter at den højtærede Undervisningsminister nu har gennemgaaet det foreliggende Lovforslag, skal jeg nøjes med at fremsætte et Par enkelte Bemærkninger.

Forslaget er jo nærmest at betragte som et Supplement til Loven om Ungdomsskoler og Loven om Tilskud til Aftenskoler, som blev vedtaget sidste Sommer. Det foreliggende Lovforslag skal nu være gældende for Sønderjylland i Grænseomraader, hvor der er dobbeltsprogede Kommuneskoler eller tyske Privatskoler, og hvor man ønsker at oprette Ungdoms- og Aftenskoler.

Det, der har givet Anledning til dette særlige Forslags Fremsættelse, er, som alt nævnt af den højtærede Undervisningsminister, en Henvendelse fra det tyske Mindretals Repræsentant her paa Rigsdagen, Folketingsmand Jens Møller. Denne Henvendelse er dateret den 2. December i Fjor, altsaa kun 5 Maaneder efter Vedtagelsen af Loven om Ungdomsskoler og Aftenskoler. Jeg fristes her til at sige eller i hvert Fald tænke højt, at man burde sige til i Tide og paa rette Sted og eventuelt senere tie stille, for der var nemlig saa udmærket god Tid i de Udvalg, hvor man sidste Sommer behandlede Ungdomsskoleloven og Loven om Tilskud til Aftenskoler. Hvis man der havde fremsat de senere fremkomne Ønsker, tror jeg, der havde været Mulighed for at faa en Ordning, som vilde have været mere tilfredsstillende end den foreslaaede, idet jeg tror, at de Udvalg, som behandlede saavel Ungdomsskoleloven som Loven om Tilskud til Aftenskoler, vilde kunne have fundet mindst lige saa gode Særregler frem som de her foreslaaede.

Jeg synes, man kan sige om de her foreslaaede Særregler, at de i hvert Fald — selv om de i Princippet er saadan, som vi alle sammen ønsker — kan komme til at virke i hvert Fald i nogen Grad ejendommeligt, naar man tænker paa den Form, hvorunder de særlige tyske Aftenskolenævn skal vælges. I en Kommune med f. Eks. 3 dobbeltsprogede Kommuneskoler plus 3—4 tyske Privatskoler vil man saaledes for det tyske Aftenskolenævns Vedkommende faa en Valgforsamling paa 30—35 Mænd, som skal vælge det tyske Aftenskolenævn paa 5 Med-